

UNIONENS HÖGA
REPRESENTANT FÖR
UTRIKES FRÅGOR OCH
SÄKERHETSPOLITIK

Strasbourg den 12.3.2019
JOIN(2019) 5 final

**GEMENSAMT MEDDELANDE TILL EUROPAPARLAMENTET, EUROPEISKA
RÅDET OCH RÅDET**

EU och Kina – En strategisk hållning

I. Inledning

Europeiska unionen (EU) och Kina har länge haft förbindelser med varandra. De är två av världens tre största ekonomier och handelsmakter. Kina är nu EU:s näst största handelspartner efter USA, och EU är Kinas största handelspartner¹. Bägge parter har åtagit sig att ingå ett omfattande strategiskt partnerskap, vilket kommer till uttryck i **den strategiska agendan för samarbetet mellan EU och Kina fram till 2020**².

Det finns dock **en växande insikt i EU om att balansen mellan de utmaningar och möjligheter som Kina utgör har förskjutits**. Det senaste årtiondet har Kinas ekonomiska styrka och politiska inflytande vuxit mer och snabbare än någonsin, vilket återspeglar landets ambitioner att bli en ledande global stormakt.

Kina kan inte längre betraktas som ett utvecklingsland. Det är en tungt vägande global aktör och en ledande teknikmakt. Kinas ökande närvaro i världen, även i Europa, bör förenas med ett större ansvar för att upprätthålla den regelbaserade världsordningen, samt med ett system med större ömsesidighet, icke-diskriminering och öppenhet. Kinas offentligt uttalade reformambitioner bör omsättas i strategier och åtgärder som står i proportion till landets roll och ansvar.

Strategin för Kina från 2016³ är fortfarande grundbulten i EU:s engagemang, och utgör utgångspunkten för en fortsatt omställning av EU:s politik i riktning mot en mer realistisk, beslutsam och mångfacetterad strategi⁴. Den ska säkerställa att förbindelserna med detta strategiska partnerland vilar på rättvisa, balanserade och ömsesidigt fördelaktiga grunder.

Kina är samtidigt på olika politikområden en samarbetspartner med vilken EU har en betydande samsyn om målen, en förhandlingspartner med vilken EU behöver finna en balans mellan olika intressen, en ekonomisk konkurrent om teknikledarskapet samt en systemrival som främjar andra statskicks. Detta kräver ett flexibelt och pragmatiskt helhetsgrepp på EU-nivå som möjliggör ett principfast försvar av intressen och värden. Verktygen och formerna för EU:s samarbete med Kina bör också variera beroende på vilka frågor och vilken politik som berörs. EU bör utnyttja kopplingar mellan olika politikområden och sektorer för att utöva ännu mer inflytande i strävan efter att uppnå sina mål.

EU:s insatser bör inriktas på tre mål:

- Med utgångspunkt i tydligt definierade intressen och principer bör EU fördjupa sitt samarbete med Kina för att främja gemensamma intressen på global nivå.
- EU bör kraftfullt sträva efter mer balanserade och ömsesidiga villkor för de ekonomiska relationerna.

¹ Under 2017 var EU Kinas största partner med en andel på 13 % av varuimporten till Kina (217 miljarder euro) och en andel på 16 % av varuexporten från Kina (332 miljarder euro). Samma år hade Kina en andel på 11 % av varuexporten från länder utanför EU (198 miljarder euro), och för varuimporten från länder utanför EU var Kina den största partnern med en andel på 20 % (375 miljarder euro).

² [Den strategiska agendan för samarbetet mellan EU och Kina fram till 2020](#), 2013.

³ Gemensamt meddelande till Europaparlamentet och rådet, *Byggstenar för en ny EU-strategi för Kina*, JOIN (2016) 30, 22.6.2016, samt rådets slutsatser om EU-strategin för Kina av den 18 juli 2016.

⁴ EU fortsätter att föra sin ”Ett Kina”-politik. EU bekräftar sin beslutsamhet att fortsätta att utveckla sina förbindelser med Taiwan och stödja de gemensamma värden som ligger till grund för dess statskicks, i enlighet med 2016 års EU-strategi för Kina.

- För att bevara sitt välstånd, sina värden och sin sociala modell på lång sikt finns det slutligen områden där EU självt behöver anpassa sig till föränderliga ekonomiska förhållanden och stärka sin politik på hemmaplan och sin industribas.

Att finna rätt balans mellan olika politiska tillvägagångssätt är en politisk bedömning som Europeiska rådet behöver uppmärksamma.

Varken EU eller någon av dess medlemsstater kan verkningsfullt uppnå sina mål med Kina utan **fullständig enighet**. I samarbetet med Kina **har alla medlemsstater, enskilt och inom underregionala samarbetsformer**, t.ex. 16+1-gruppen⁵, ett ansvar att se till att EU:s lagstiftning, regler och politiska strategier följs.

I detta gemensamma meddelande bedöms de olika egenskaperna i våra förbindelser, både i fråga om möjligheter och utmaningar, och dessutom **anges tio konkreta åtgärder** som Europeiska rådet bör diskutera och ställa sig bakom.

II. Samarbete med Kina för att stödja verkningsfull multilateralism och bekämpa klimatförändringar

EU är fast beslutet att samarbeta med Kina för att **upprätthålla den regelbaserade världsordningen**. Kina har uttryckt sitt stöd för en rättvis och skälig global styrning. Samtidigt är Kinas engagemang för multilateralism ibland selektivt och baserat på en annan uppfattning om den regelbaserade världsordningen. Kina har visserligen ofta framfört legitima krav på en reform av den globala styrningen för att ge de framväxande ekonomierna mer delaktighet och beslutsamhet, men landet har inte alltid varit villigt att acceptera nya regler som återspeglar det ansvar och den redovisningsskyldighet som följer av dess ökade roll. Att selektivt upprätthålla vissa normer på bekostnad av andra försvagar den regelbaserade världsordningen på längre sikt.

EU är fast beslutet att stödja en **verkningsfull multilateralism**, med FN i centrum. I egenskap av ständig ledamot av FN:s säkerhetsråd och i egenskap av ett land som tjänar på det multilaterala systemet har Kina ett ansvar för att stödja alla FN:s tre pelare, nämligen mänskliga rättigheter, fred och säkerhet samt utveckling.

EU:s och Kinas förmåga att på ett **verkningsfullt sätt föra en dialog om mänskliga rättigheter** blir ett viktigt mått på det bilaterala förhållandets kvalitet. EU erkänner Kinas framsteg med ekonomiska och sociala rättigheter. I andra avseenden försämras emellertid situationen för de mänskliga rättigheterna i Kina, särskilt i Xinjiang, och när det gäller de medborgerliga och politiska rättigheterna, vilket visas av de fortsatta tillslagen mot människorättsjurister och människorättsförfäktare. De mänskliga rättigheterna för EU-medborgare och andra utländska medborgare i Kina måste skyddas. Den höga grad av självstyrelse som fastställs i Hongkongs grundlag måste respekteras.

EU:s och Kinas gemensamma åtaganden för och intresse av global hållbar utveckling och Agenda 2030 ger möjligheter till närmare samarbete, även i tredjeländer. Det finns ett verkligt behov av att samarbeta och tillhandahålla de betydande resurser som krävs för att uppnå hållbarhetsmålen. Med tanke på Kinas betydande investeringar i partnerländerna bör landet öka sitt engagemang som givare av offentligt utvecklingsbistånd och partner i multilaterala forum. I detta sammanhang bör vi föra dialog, eftersträva samverkansfördelar och engagera oss ytterligare för att inte tappa tempo i genomförandet av hållbarhetsmålen i tredjeländerna.

⁵ Dvs. samarbetet mellan Kina och länder i Central- och Östeuropa.

Då EU-medlemsstaterna tillsammans bidrar mest till FN:s fredsbevarande budget⁶, och Kina kommer direkt efter USA, bör man kartlägga möjligheterna att sprida operativa erfarenheter på området.

Åtgärd 1: EU kommer att stärka samarbetet med Kina för att axla det gemensamma ansvaret för alla tre delar av FN:s verksamhet: mänskliga rättigheter, utveckling samt fred och säkerhet

När det gäller klimatförändringar är Kina både världens största utsläppare av koldioxid och den största investeraren i förnybar energi. EU välkomnar Kinas roll som en av Parisavtalets främsta arkitekter. Samtidigt bygger Kina koleldade kraftverk i många länder, vilket motverkar Parisavtalets globala mål. Kina är en strategisk partner när det gäller klimatförändringarna och övergången till ren energi, och vi måste fortsätta att utveckla starka förbindelser med Kina med tanke på hur stora de kinesiska utsläppen är (omkring 27 % av utsläppen i världen) och med tanke på att de fortsätter att öka. Ett partnerskap mellan oss är avgörande för att de globala klimatåtgärderna, övergången till ren energi och förvaltningen av världshaven ska vinna framgång. Ett åtagande från Kinas sida att vända tendensen i sina utsläpp före 2030 skulle ge nytt liv åt kampen mot klimatförändringarna enligt Parisavtalet och mana till efterföljd på global nivå. Dessutom bör EU och Kina förstärka sitt samarbete kring hållbar finansiering, för att styra de privata kapitalflödena i riktning mot en mer hållbar och klimatneutral ekonomi.

Åtgärd 2: För att bekämpa klimatförändringarna bättre uppmanar EU Kina att vända tendensen i sina utsläpp före 2030, enligt Parisavtalets mål

III. Engagemang för fred, säkerhet och hållbar ekonomisk utveckling i världen

Kina är en strategisk partner till EU när det gäller att möta globala och internationella utmaningar. Samtidigt finns det säkerhetsproblem och olika åsikter om folkrättens tillämpning och respekten för god samhällsstyrning och hållbar ekonomisk utveckling.

Kina har kapacitet och ansvar för att spela en betydande roll när det gäller att **ta itu med de regionala säkerhetsutmaningarna**. Exempelvis var Kinas deltagande i och stöd för den gemensamma övergripande handlingsplanen för Iran en viktig faktor när det gällde att först nå fram till avtalet och nu se till att det genomförs fullständigt och verkningsfullt⁷. Samordnade insatser från EU:s och Kinas sida för att bekämpa sjöröveri i Adenviken och utanför Afrikas horn har lett till bättre sjöfartssäkerhet där.

Ytterligare samarbete är fortfarande viktigt för att stärka det politiska förtroendet. Kina kommer att spela en viktig roll för avvecklingen av kärnvapen i Nordkorea. EU vill också samarbeta med Kina för att stödja den framtida fredsprocessen i Afghanistan och hanteringen av krisen med rohingyafolket i Myanmar.

Kinas **anspråk på områden** i Sydkinesiska havet och landets vägran att godta de bindande skiljedomar som meddelats enligt FN:s havsrättskonvention påverkar den internationella rättsordningen och gör det svårare att mildra spänningarna som påverkar

⁶ För åren 2016–2018 stod EU:s 28 medlemsstater sammanlagt för 31,96 % för den fredsbevarande budgeten. Kinas andel var 10,24 %.

⁷ Detta inbegriper medordförandeskapet i arbetsgruppen för Arak-projektet och insatserna för att bevara fördelarna med de avskaffade sanktionerna.

farleder av enorm betydelse för EU:s ekonomiska intressen⁸. De står också i kontrast till Kinas krav på representation i arktiska frågor.

Kinas växande militära kapacitet i kombination med dess övergripande vision och strävan att senast 2050 ha världens tekniskt mest avancerade väpnade styrkor innebär säkerhetsbekymmer för EU redan på kort och medellång sikt. Sektorsövergripande hybridhot, bland annat informationsoperationer, och stora militära övningar undergräver förtroendet och utmanar dessutom EU:s säkerhet, och de måste hanteras inom ramen för våra ömsesidiga förbindelser.

Åtgärd 3: EU kommer att fördjupa samarbetet med Kina om fred och säkerhet och bygga vidare på det positiva samarbetet kring den gemensamma övergripande handlingsplanen för Iran.

Kinas affärs- och investeringsverksamhet i tredjeländer, bl.a. på västra Balkan, i EU:s grannskap och i Afrika, har blivit omfattande. **De kinesiska investeringarna har bidragit till tillväxten i många mottagarekononier.** Samtidigt **försummas** i dessa investeringar ofta **den socioekonomiska och finansiella hållbarheten**, vilket kan leda till hög skuldsättning och överföring av kontrollen över strategiska tillgångar och resurser. Detta motverkar satsningarna på god social och ekonomisk styrning och framför allt på rättsstatsprincipen och de mänskliga rättigheterna.

Dessutom står EU-företagen ofta inför det faktum att det inte råder lika villkor när de konkurrerar på marknader utanför EU med kinesiska företag, som får tillgång till statsstödda lån och exportkrediter på förmånliga villkor och följer andra företags- och arbetsnormer.

Mot denna bakgrund bör EU fortsätta att med ännu större kraft främja **stabilitet, hållbar ekonomisk utveckling och respekt för goda styrelseformer** i partnerskap med tredjeländerna. Kinas ökade internationella närvaro kan erbjuda stora möjligheter till trepartssamarbete och positivt engagemang, förutsatt att det är efterfrågestyrt och bygger på ömsesidiga intressen och gemensamma uppfattningar, i regioner med hög prioritet för EU, t.ex. i Afrika. EU kommer att uppmuntra Kina att öka öppenheten kring lån och hållbarhet genom att följa G20:s riktlinjer om hållbar finansiering och stödja Parisklubbens satsningar att inkludera långivare från de framväxande marknaderna.

På **västra Balkan och i EU:s grannskap** har EU stort intresse av att fortsätta att bedriva sin utvidgnings- och grannskapspolitik på ett mer effektivt sätt, just för att stärka sina partners motståndskraft och säkerställa full respekt för EU:s värden, normer och standarder, särskilt på viktiga områden som rättsstat, offentlig upphandling, miljö, energi, infrastruktur och konkurrens. Det förutsätter ett fullständigt genomförande av rättsligt bindande internationella överenskommelser⁹ och prioritering av de relevanta kapitlen i förhandlingarna om utvidgningen, för att ge tydligare vägledning till reformerna.

För att ekonomiskt stödja EU:s mål och främja privata investeringar **krävs en snabb överenskommelse om instrumenten för yttre åtgärder i nästa fleråriga budgettram.** Här ingår instrumentet för stöd inför anslutningen¹⁰ och instrumentet för

⁸ Se utrikesrepresentantens uttalande på EU:s vägnar om utslaget i skiljeförfarandet mellan Filippinerna och Kina av den 15 juli 2016.

⁹ Exempelvis stabiliseringsavtal och associeringsavtal/djupgående och omfattande frihandelsområden.

¹⁰ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ett instrument för stöd inför anslutningen (IPA III), COM(2018) 465 final, 14.6.2018.

grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete med Europeiska fonden för hållbar utveckling +, särskilt de planerade investeringsgarantierna (60 miljarder euro)¹¹.

EU:s strategi för förbindelserna mellan Europa och Asien¹² utgör en tydlig ram för förtroendefyllda kontakter med våra partnerländer och gör det möjligt för EU att eftersträva synergier mellan EU och tredjeländer, däribland Kina, inom transporter, energi och digital konnektivitet, på grundval av internationella normer och standarder. De viktigaste principerna för EU:s engagemang för sådana förbindelser är ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet, öppenhet, öppen upphandling och lika villkor.

EU:s och Kinas förbindelseplattform är en första möjlighet att stärka samarbetet på ömsesidiga och genomblickbara sätt, och bör utvidgas. Plattformens mål är att främja hållbara transportstråk på grundval av principerna i strategin för det transeuropeiska transportnätet. En studie om järnvägsstråk mellan EU och Kina, som snart ska inledas, är ett exempel på möjligheten att skapa synergieffekter med strategin för det transeuropeiska transportnätet¹³.

Åtgärd 4: För att bevara sina intressen i fråga om stabilitet, hållbar ekonomisk utveckling och goda styrelseformer i partnerländerna kommer EU att mer kraftfullt tillämpa befintliga bilaterala avtal och finansieringsinstrument, och samarbeta med Kina för att följa samma principer enligt EU-strategin för förbindelser mellan Europa och Asien.

IV. Ett mer balanserat och ömsesidigt handels- och investeringsförhållande

EU och Kina är strategiska marknader för varandra och handlar i genomsnitt för mer än 1 miljard euro om dagen. Kinas växande hemmamarknad och ekonomiska tyngd skapar stora möjligheter. Kina har också alltmer blivit en strategisk konkurrent till EU utan att bevilja ömsesidigt marknadstillträde och upprätthålla lika konkurrensvillkor. Kinas växande ekonomiska tyngd ökar risken för negativa spridningseffekter till världsekonomin till följd av snedvridningar i Kinas ekonomiska system och eventuella plötsliga ekonomiska nedgångar. EU:s hållning gentemot Kina bör därför utformas med hänsyn tagen till hur den kinesiska ekonomin utvecklas.

Kinas aktiva, statsledda industri- och näringslivsstrategier, t.ex. ”Made in China 2025”¹⁴, syftar till att utveckla inhemska företag och hjälpa dem att bli världsledande inom strategiska högteknologiska sektorer. **Kina reserverar sin hemmamarknad** för sina företag, skyddar dem mot konkurrens genom selektiv marknadsöppning, licenskrav och andra investeringsrestriktioner, stora subventioner till både statsägda och privata företag,

¹¹ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete, COM(2018) 460 final, 14.6.2018.

¹² Gemensamt meddelande till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, regionkommittén och Europeiska investeringsbanken, *Förbindelserna mellan Europa och Asien – byggstenar för en EU-strategi*, JOIN(2018) 31, 19.9.2018.

¹³ Förordning (EU) nr 1315/2013 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet (EUT C 348, 20.12.2013, s. 1).

¹⁴ Strategin främjar sektorer som avancerad informationsteknik, maskiner och robotteknik, utrustning för flyg- och rymdteknik, marin utrustning och högteknologiska fartyg, avancerad järnvägsutrustning, energisnåla fordon och förnybar energi, jordbruksmaskiner och jordbruksutrustning, nya material, bioteknik och högpresterande medicintekniska produkter. Se: 中国制造2025 (Made in China 2025), Statsrådet, 8 maj 2015.

en sluten upphandlingsmarknad, krav på lokalisering, även för data, främjande av inhemska aktörer när det gäller skydd och hävdande av immateriella rättigheter och andra nationella lagar samt begränsad tillgång till statligt finansierade program för utländska företag. EU-företagen måste uppfylla betungande krav för att få tillträde till den kinesiska marknaden, t.ex. grunda samriskföretag med lokala företag eller överföra viktig teknik till kinesiska motparter. En bransch där **avsaknaden av ömsesidigt marknadstillträde** är särskilt uttalad är finanstjänster. Samtidigt som kinesiska finansteknikföretag, nätbetalningsföretag, kreditkortsföretag, banker och försäkringsbolag expanderar sin verksamhet i EU, släpps de europeiska företagen inte in på den kinesiska marknaden.

Med tanke på hur viktiga våra handels- och investeringsförbindelser är, behöver vi **utveckla ett mer balanserat och ömsesidigt ekonomiskt förhållande.**

Detta kan ske på olika sätt: genom att samarbeta med Kina i internationella forum för att förbättra reglerna och att göra avgörande framsteg i bilaterala förhandlingar, men även genom att använda verktyg som de nyligen moderniserade och förstärkta handelspolitiska skyddsåtgärderna.

Världshandelsorganisationen är hörnstenen i det multilaterala handelssystemet, men dess regler behöver moderniseras och några luckor behöver täppas till för att säkerställa lika villkor och eliminera de orättvisa metoder som Kina använder. Kina bör engagera sig på ett konstruktivt sätt i dessa satsningar, bland annat i den gemensamma arbetsgrupp för reform av Världshandelsorganisationen som tillsattes i samband med toppmötet mellan EU och Kina 2018. Högt prioriterat i detta avseende – och ett mått på om Kina tar det på allvar – är att inleda förhandlingar om starkare bestämmelser om industrisubventioner. Att göra framsteg i riktning mot avskaffande av påtvingad tekniköverföring har också avgörande betydelse.

Förhandlingarna om ett **övergripande investeringsavtal** har pågått sedan 2013. Detta vore ett viktigt verktyg för att nå en ny balans i investeringsförbindelserna och säkerställa rättvis och lika behandling av EU-företag som verkar i Kina och samtidigt garantera rättssäkerhet för kinesiska företag på hela den inre marknaden. Bägge parter bör göra påtagliga framsteg i förhandlingarna under 2019 med siktet inställt på att nå ett ambitiöst avtal under 2020.

Att **det bilaterala avtalet om luftfartssäkerhet mellan EU och Kina undertecknas de närmaste veckorna** kommer att öka handeln med flygplan och tillhörande produkter och garantera högsta möjliga flygsäkerhet.

Ett snabbt slutförande av förhandlingarna om **avtalet om geografiska beteckningar** är avgörande för ömsesidigt erkännande av geografiska beteckningar på varandras marknader.

EU:s jordbruks- och livsmedelexport till Kina drabbas av diskriminerande, oförutsägbara och betungande förfaranden, orimliga förseningar och beslut som inte bygger på vetenskap. Förutom de pågående förhandlingarna kommer kommissionen att diskutera nuvarande rutiner med medlemsstaterna i syfte att göra det lättare att förhandla med en samlad front. Kina bör behandla EU som en enhet när det gäller jordbruks- och livsmedelexport och samtidigt följa principen om regionalisering.

Allt detta kommer att visa att Kina stöder ett ekonomiskt förhållande som bägge parter tjänar på.

Åtgärd 5: För att nå ett mer balanserat och ömsesidigt ekonomiskt förhållande uppmanar EU Kina att hålla de befintliga gemensamma utfästelserna från EU och Kina, Detta inbegriper reform av Världshandelsorganisationen, särskilt när det gäller subventioner och påtvingad tekniköverföring, och ingående av bilaterala avtal om investeringar senast 2020, om geografiska beteckningar snarast och om luftfartssäkerhet inom de närmaste veckorna.

EU har en **öppen marknad för offentlig upphandling, som är störst** i världen. Samtidigt har EU:s företag ofta svårt att få tillträde till offentlig upphandling på den kinesiska marknaden och på andra utländska marknader, särskilt i sektorer där EU:s företag är mycket konkurrenskraftiga (t.ex. transportutrustning, telekommunikation, energiproduktion, medicinsk utrustning och byggtjänster). Denna **protektionistiska tendens tilltar i styrka**.

Kommissionens reviderade förslag till ett internationellt upphandlingsinstrument¹⁵ lades fram för Europaparlamentet och rådet i januari 2016. Förordningen är avsedd att öka EU:s påtryckningsmedel i förhandlingar om ömsesidighet och marknadsöppnande, och skapa nya möjligheter för företagen i EU.

Åtgärd 6: För att främja ömsesidighet och skapa möjligheter för upphandling i Kina bör Europaparlamentet och rådet anta det internationella upphandlingsinstrumentet före slutet av 2019.

V. Stärka EU:s konkurrenskraft och garantera lika villkor

EU behöver en aktiv strategi för att stärka sin ekonomiska konkurrenskraft och garantera lika villkor. EU kommer att fortsätta att vidta konkreta åtgärder för att stärka den inre marknaden, bl.a. när det gäller förmågan att styra investeringar när EU:s strategiska intressen berörs.

Inrättandet av en **inre marknad för offentlig upphandling** är en av den inre marknadens största landvinningar. Att upphandlingar utlyses i hela EU garanterar insyn och skapar möjligheter för företag överallt i EU. Bättre tillämpning av reglerna säkerställer kvalitet och säkerhet i alla faser av processen, valuta för pengarna och projektens långsiktiga hållbarhet. Eftersom en betydande del av de offentliga investeringarna i EU:s ekonomi sker genom offentlig upphandling (2 biljoner euro per år, eller 14 % av EU:s BNP) kan ett mer strategiskt förhållningssätt få stor inverkan.

Med tanke på **den offentliga upphandlingens alltmer globala karaktär** kan därför ett mer strategiskt förhållningssätt till EU:s upphandlingsregler bidra till att lyfta fram och åtgärda hinder och kryphål som motverkar lika villkor i praktiken. Exempelvis kan reglerna eller tillämpningen av dem ses över eller stärkas så att upphandling i EU enligt internationella avtal¹⁶ överensstämmer med de fördragsfästa principerna om öppenhet och

¹⁵ Ändrat förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om tillträdet för varor och tjänster från tredjeländer till unionens inre marknad för offentlig upphandling och förfaranden till stöd för förhandlingar om tillträde för varor och tjänster från unionen till tredjeländers marknader för offentlig upphandling, COM(2016) 34 final, 29.1.2019.

¹⁶ Enligt dagens regler genomförs projekt med tredjeländer genom internationella avtal. I sådana avtal kan parterna komma överens om särskilda upphandlingsregler. I sådana fall är EU:s upphandlingsregler inte tillämpliga, men sådana särskilda upphandlingsregler måste uppfylla de grundläggande fördragsfästa principerna om öppenhet och likabehandling.

likabehandling. Vidare bör offentlig upphandling för projekt som får EU-stöd garantera hög kvalitet, säkerhet, hållbarhet och socialt ansvar.

Dessutom har kommissionen för avsikt att **offentliggöra vägledning om den rättsliga ramen för utländska anbudsgivare och varor på EU:s marknad**, under hänsynstagande till EU:s regler och internationella bestämmelser om upphandling, t.ex. om onormalt låga anbud, samt efterlevnad av regler om säkerhet, arbets- och miljönormer och regler om statligt stöd.

Åtgärd 7: För att inte bara priset utan också fullgoda arbets- och miljönormer ska beaktas kommer kommissionen att kring halvårsskiftet 2019 offentliggöra vägledning om utländska anbudsgivare och varor i upphandling inom EU. Kommissionen kommer före slutet av 2019 att i samarbete med medlemsstaterna se över tillämpningen av dagens regler för att kartlägga brister.

EU:s politiska verktyg tar inte full hänsyn till effekterna på EU:s inre marknad av utländska regeringars subventioner. EU:s konkurrenspolitiska verktyg tillämpas utan åtskillnad på alla ekonomiska aktörer, oavsett ursprung. EU:s regler om statligt stöd gäller bara stöd som beviljats av EU:s medlemsstater. Vidare gör EU:s regler om kontroll av fusioner det inte möjligt för kommissionen att ingripa mot förvärv av EU-företag enbart på grund av att köparen gynnas av utländska subventioner. De handelspolitiska skyddsinstrumenten rör subventioner som påverkar priset på varor som importeras till EU. Instrumenten täcker däremot inte alla effekter som tredjeländers orättvisa subventioner eller stöd kan få.

För att råda bot på det är det nödvändigt att **kartlägga hur EU på lämpligaste sätt kan hantera de snedvridande effekterna av utländskt statligt ägande och statlig finansiering av utländska företag på EU:s inre marknad.**

Åtgärd 8: För att fullständigt åtgärda snedvridande effekter på grund av utländskt statligt ägande och statlig finansiering på den inre marknaden kommer kommissionen före slutet av 2019 att kartlägga hur bristerna i EU:s befintliga lagstiftning kan avhjälpas.

Inom den förnyade industripolitiska strategin¹⁷ bör EU **främja industrisamarbete över gränserna, med starka europeiska aktörer, kring strategiska värdekedjor**, eftersom det är avgörande för EU:s industriella konkurrenskraft och strategiska oberoende. Arbetet inom det strategiska forumet för viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse har stor betydelse, liksom kollektiv uppslutning bakom initiativ som EU:s nyligen överenskomna handlingsplan om artificiell intelligens¹⁸ och den europeiska batterialliansen¹⁹.

¹⁷ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och Europeiska investeringsbanken, *Investera i en smart, innovativ och hållbar industri – En förnyad strategi för EU:s industripolitik*, COM (2017) 0479 final, 13.9.2017.

¹⁸ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Samordnad plan om artificiell intelligens*, COM(2018) 795 final, 7.12.2018.

¹⁹ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Europa på väg – Hållbar mobilitet i EU: säker, uppkopplad och ren*, bilaga 2: Strategisk handlingsplan om batterier, COM (2018) 293 final, 17.5.2018.

Med utgångspunkt i den **europiska strategin för artificiell intelligens**²⁰ anges i **handlingsplanen** ett antal operativa åtgärder för att maximera effekten av investeringarna och att hjälpa EU att bli världsledande inom utveckling och driftsättning av avancerad, etisk och säker artificiell intelligens. De här gemensamma åtgärderna inriktas särskilt på att främja investeringar, att göra mer data tillgängliga, att främja talanger och att skapa förtroende. Ett sådant närmare och effektivare samarbete är av största vikt för EU:s värdebaserade synsätt med människocentrerad och tillförlitlig artificiell intelligens, en viktig förutsättning för att få den allmänt accepterad.

Den **strategiska handlingsplanen om batterier**, som antogs i maj 2018, går ut på att skapa ett konkurrenskraftigt, hållbart och innovativt ekosystem för batterier i EU, som omfattar hela värdekedjan. Batterier är avgörande för energilagring och ren mobilitet, och har strategisk betydelse för moderniseringen av EU:s industri. Särskild uppmärksamhet ägnas åt tillförlitlig försörjning med råvaror och tillgång till sällsynta jordartsmetaller.

För att EU-företagen ska bli framgångsrika på lång sikt, även på områden där de inte har ömsesidigt marknadstillträde, behöver EU ett **ambitiöst Horisont Europa-program**²¹ **som är öppet för tredjeländer och internationella organisationer, så att EU kan hålla sig i framkant när det gäller internationell forskning och innovation.** Här bör det också ingå tydliga regler om utnyttjande av resultat och effektivt ömsesidig tillgång till finansiering av forskning och utveckling.

Kommissionen uppmanar Europaparlamentet och rådet att snabbt enas om Horisont Europa-programmet.

VI. Stärkt säkerhet i kritisk infrastruktur och teknikbas

Utländska investeringar i strategiska sektorer, förvärv av kritiska resurser och kritisk teknik och infrastruktur i EU, deltagande i EU:s standardiseringsprocess och leveranser av kritisk utrustning kan utgöra risker för EU:s säkerhet. Detta gäller särskilt kritisk infrastruktur, t.ex. 5G-nät, som kommer att vara avgörande för vår framtid och måste vara helt säkra.

5G-nät kommer att utgöra ryggraden i våra samhällen och ekonomier, genom att de kopplar samman miljarder föremål och system, däribland känsliga informations- och kommunikationstekniska system i kritiska sektorer. Alla blottor i 5G-näten kan utnyttjas för att kompromettera system och digital infrastruktur – och det kan leda till mycket allvarliga skador. Ett antal EU-rättsakter, t.ex. direktivet om nät- och informationssäkerhet²², den nyligen godkända cybersäkerhetsakten²³, och den europeiska

²⁰ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén, *Artificiell intelligens för Europa*, COM(2018) 237 final, 25.4.2018.

²¹ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, och om dess regler för deltagande och spridning, COM(2018) 435 final, 7.6.2018.

²² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1148 av den 6 juli 2016 om åtgärder för en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverks- och informationssystem i hela unionen (EUT L 194, 19.7.2016, s. 1).

²³ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Enisa, ”EU:s cybersäkerhetsbyrå”, och om upphävande av förordning (EU) nr 526/2013, och om cybersäkerhetscertifiering av informations- och kommunikationsteknik (”cybersäkerhetsakten”), COM(2017) 477 final, 13.9.2017.

kodexen för elektronisk kommunikation²⁴, gör det möjligt att stärka samarbetet mot it-angrepp och gör att EU kan agera kollektivt för att skydda sin ekonomi och sitt samhälle.

Kommissionen kommer att anta en rekommendation som svar på Europeiska rådets efterlysning av en gemensam EU-hållning till säkerhetsriskerna i 5G-näten, med utgångspunkt i en samordnad EU-riskbedömning och riskhanteringsåtgärder, effektivt samarbete och informationsutbyte och en gemensam EU-lägesbild över kritiska kommunikationsnät.

Den 8 mars 2019 lade kommissionen och utrikesrepresentanten dessutom fram ett förslag om **ett övergripande sanktionssystem mot it-angrepp**. Det föreslagna systemet täcker hela världen och möjliggör en flexibel reaktion från EU, oberoende av varifrån it-angreppen kommer och oavsett om de utförs av stater eller andra aktörer. Om sanktionssystemet antas blir det möjligt för EU att möta it-angrepp med påtagliga effekter som sätter EU:s, medlemsstaternas och medborgarnas integritet och säkerhet i fara.

EU kommer att stödja multilaterala insatser, särskilt inom G20, för att främja fria och säkra dataflöden som bygger på ett starkt integritetsskydd för personuppgifter.

Åtgärd 9: För att motverka potentiella allvarliga säkerhetsrisker för kritisk digital infrastruktur behövs en gemensam EU-hållning till 5G-nätens säkerhet. Som inledning på detta kommer kommissionen att lägga fram en rekommendation, enligt Europeiska rådets uppmaning.

Den nya förordningen om **granskning av utländska direktinvesteringar** träder i kraft i april 2019 och ska tillämpas fullt ut från och med november 2020²⁵. Den är ett kraftfullt instrument för att upptäcka och öka medvetenheten om utländska investeringar i kritiska anläggningar och kritisk teknik och infrastruktur. Det kommer att göra det möjligt att kartlägga och åtgärda hot mot säkerhet och allmän ordning till följd av uppköp i känsliga sektorer.

Medlemsstaterna bör utnyttja tiden mellan förordningens ikraftträdande och tillämpning för att göra nödvändiga ändringar i sin nationella praxis och lagstiftning och inrätta administrativa strukturer för att säkerställa verkningsfullt samarbete på EU-nivå med kommissionen i enlighet med de nya mekanismerna.

Åtgärd 10: För att upptäcka och öka medvetenheten om säkerhetsrisker till följd av utländska investeringar i kritiska anläggningar och kritisk teknik och infrastruktur bör medlemsstaterna se till att förordningen om granskning av utländska direktinvesteringar genomförs snabbt, fullständigt och verkningsfullt.

EU:s bestämmelser om **exportkontroll av varor med dubbla användningsområden** gör det möjligt för EU att övervaka export av viktig teknik och kontrollera dem med avseende på säkerhetsfrågor. Kommissionens förslag om modernisering av exportkontrollförordningen²⁶ inkluderar it-säkerhet och övervakningsteknik. Förordningen

²⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 av den 11 december 2018 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation (EUT L 321, 17.12.2018, s. 36).

²⁵ [Europaparlamentets och rådets förordning om upprättande av en ram för granskning av utländska direktinvesteringar i unionen](#) (ännu inte offentliggjord i EUT).

²⁶ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om upprättande av en unionsordning för kontroll av export, överföring, förmedling och transitering av samt teknisk assistans för produkter med dubbla användningsområden (omarbetning), COM(2016) 616 final, 28.9.2016.

stärker EU:s förmåga att anpassa sig till och kompensera för nya säkerhetsrisker och snabb teknisk utveckling.

Kommissionen uppmanar Europaparlamentet och rådet att anta **de moderniserade EU-reglerna om exportkontroll så snart som möjligt**.

VII. Avslutning

Kommissionen och utrikesrepresentanten **uppmanar Europeiska rådet att godkänna följande åtgärder**.

Åtgärd 1: EU kommer att stärka samarbetet med Kina för att axla det gemensamma ansvaret för alla tre delar av FN:s verksamhet: mänskliga rättigheter, utveckling samt fred och säkerhet

Åtgärd 2: För att bekämpa klimatförändringarna bättre uppmanar EU Kina att vända tendensen i sina utsläpp före 2030, enligt Parisavtalets mål

Åtgärd 3: EU kommer att fördjupa samarbetet med Kina om fred och säkerhet och bygga vidare på det positiva samarbetet kring den gemensamma övergripande handlingsplanen för Iran.

Åtgärd 4: För att bevara sina intressen i fråga om stabilitet, hållbar ekonomisk utveckling och goda styrelseformer i partnerländerna kommer EU att mer kraftfullt tillämpa befintliga bilaterala avtal och finansieringsinstrument, och samarbeta med Kina för att följa samma principer enligt EU-strategin för förbindelser mellan Europa och Asien.

Åtgärd 5: För att nå ett mer balanserat och ömsesidigt ekonomiskt förhållande uppmanar EU Kina att hålla de befintliga gemensamma utfästelserna från EU och Kina, Detta inbegriper reform av Världshandelsorganisationen, särskilt när det gäller subventioner och påtvingad tekniköverföring, och ingående av bilaterala avtal om investeringar senast 2020, om geografiska beteckningar snarast och om luftfartssäkerhet inom de närmaste veckorna.

Åtgärd 6: För att främja ömsesidighet och skapa möjligheter för upphandling i Kina bör Europaparlamentet och rådet anta det internationella upphandlingsinstrumentet före slutet av 2019.

Åtgärd 7: För att inte bara priset utan också fullgoda arbets- och miljönormer ska beaktas kommer kommissionen att kring halvårsskiftet 2019 offentliggöra vägledning om utländska anbudsgivare och varor i upphandling inom EU. Kommissionen kommer före slutet av 2019 att i samarbete med medlemsstaterna se över tillämpningen av dagens regler för att kartlägga brister.

Åtgärd 8: För att fullständigt åtgärda snedvridande effekter på grund av utländskt statligt ägande och statlig finansiering på den inre marknaden kommer kommissionen före slutet av 2019 att kartlägga hur bristerna i EU:s befintliga lagstiftning kan avhjälpas.

Åtgärd 9: För att motverka potentiella allvarliga säkerhetsrisker för kritisk digital infrastruktur behövs en gemensam EU-hållning till 5G-nätens säkerhet. Som inledning på detta kommer kommissionen att lägga fram en rekommendation, enligt Europeiska rådets mening.

Åtgärd 10: För att upptäcka och öka medvetenheten om säkerhetsrisker till följd av utländska investeringar i kritiska anläggningar och kritisk teknik och infrastruktur bör

medlemsstaterna se till att förordningen om granskning av utländska direktinvesteringar genomförs snabbt, fullständigt och verkningsfullt.